

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Кафедра теорії і практики технологічної та професійної освіти

НАВЧАЛЬНА (психолого-педагогічна) ПРАКТИКА

методичні рекомендації для здобувачів денної форми навчання
за освітньо-професійною програмою
«Професійна освіта (Транспорт)»
підготовки здобувачів спеціальності
015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Слов'янськ/Дніпро – 2025 р.

УДК 378.016:62:378.091.33-027.22(072)

Н15

Навчальна (психолого-педагогічна) практика: методичні рекомендації для здобувачів денної форми навчання за освітньо-професійною програмою «Професійна освіта. (Транспорт)» підготовки здобувачів спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. / Уклад.: М.Г. Погорелов, В.І. Бондаренко М.В. Бутиріна, Н.О. Бистрицька. Слов'янськ / Дніпро : ДДПУ. 2025. 39 с.

Розробники:

Михайло ПОГОРЕЛОВ – доктор філософії, доцент, доцент кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»;

Володимир БОНДАРЕНКО – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»;

Марина БУТИРІНА – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Наталія БИСТРИЦЬКА – завідувач навчальної лабораторії кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Рецензенти:

Володимир СТЕШЕНКО - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Олексій БЛЕЦЬКИЙ - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри теорії і практики технологічної і професійної освіти

Протокол № 14 від 25.06.2025р.

Розглянуто та рекомендовано до друку Вченою радою ДВНЗ «ДДПУ»

Протокол № 10 від 30.06.2025р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1.МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ (ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ	5
2. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ.....	8
3. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	14
4. ЗМІСТ ПРАКТИКИ	15
5. ПЕРЕЛІК ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ.....	22
6. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЕТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ	26
7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ....	27
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	30
ДОДАТКИ.....	32

ВСТУП

Навчальна (психолого-педагогічна) практика є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Транспорт)» та важливим етапом підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта (Транспорт)», яка забезпечує формування професійних компетентностей, поглиблення теоретичної підготовки та набуття практичних умінь і навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності.

Навчальна (психолого-педагогічна) практика проводиться на II курсі у IV семестрі після вивчення таких дисциплін психолого-педагогічного циклу, як педагогіка та психологія, та дисциплін професійної підготовки: нарисна геометрія і креслення, взаємозамінність, стандартизація та технічні вимірювання, матеріалознавство і технологія конструкційних матеріалів, вища математика, фізика, інженерна та комп'ютерна графіка, основи теплотехніки та гідравліки, технічна механіка. Тривалість практики складає 3 тижні (4,5 кредитів ЄКТС).

Організація навчальної (психолого-педагогічної) практики здійснюється відповідно до Положення про практичну підготовку (практику) здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів в державному вищому навчальному закладі «Донбаський державний педагогічний університет»

<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/024.pdf> .

Методичні рекомендації містять загальні положення щодо організації та проходження практики, зміст індивідуальних завдань, вимоги до оформлення звітної документації, а також критерії оцінювання результатів роботи здобувачів, допоможуть успішно виконати програму практики та підготуватися до майбутньої роботи у сфері професійної освіти в галузі транспорту.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ (ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ

У системі підготовки здобувача вищої освіти практична підготовка складовою освітнього процесу, що забезпечує безперервність та послідовність формування вмінь і навичок та професійне становлення майбутніх фахівців для реалізації принципу єдності теоретичної і практичної підготовки на всіх етапах навчання та загально-педагогічної, психологічної та спеціальної підготовки.

Метою практичної підготовки є оволодіння здобувачем сучасними практичними методами та формами організації діяльності в галузі професійної освіти, формування на ґрунті одержаних у процесі навчання теоретичних знань, професійних умінь та практичних навичок для прийняття самостійних рішень під час провадження освітньої діяльності в закладах професійної (професійно-технічної) освіти та професійної передвищої освіти, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Мета навчальної (психолого-педагогічної) практики полягає в ознайомленні здобувачів із особливостями організації та проведення навчально-виховної роботи педагогів професійного навчання в умовах реального освітнього процесу в системі закладів фахової передвищої та професійно-технічної освіти; збір матеріалів для курсового дослідження.

Основними завданнями практичної підготовки здобувачів є:

– ознайомитись зі структурою закладів фахової передвищої та професійної освіти, з адміністрацією, педагогами, майстрами виробничого навчання, керівниками структурних підрозділів;

– сформуванню професійну спрямованість майбутніх педагогів професійного навчання;

– поглибити зв'язок теоретичних знань із психолого-педагогічних дисциплін із реальною педагогічною діяльністю в закладах професійної освіти;

– сформувати здатності до використання знань для розв'язання конкретних навчальних і виховних завдань;

– сформувати мотиваційну готовність до роботи в закладах професійно-технічної освіти;

– ознайомитись із сучасними методами і формами професійної педагогічної діяльності новими прогресивними технологіями викладання;

– розвинути аналітичні і рефлексивні уміння під час дослідження реального педагогічного процесу у закладі професійної освіти.

Проходження здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти навчальної (психолого-педагогічної) практики сприяє формуванню **компетентностей**, визначених ОПП «Професійна освіта (Транспорт)» для забезпечення формування здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. А саме:

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 08. Здатність працювати в команді.

ЗК 09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

СК 01. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

СК 04. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

СК 06. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.

СК 09. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

СК 10. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.

СК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.

Практична підготовка має забезпечувати набуття здобувачами наступних **програмних результатів навчання (ПРН)**, визначених освітньо-професійною програмою «Професійна освіта (Транспорт)»:

ПРН 02. *Володіти* інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації).

ПРН 04. *Розуміти* особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах.

ПРН 05. *Володіти* культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.

ПРН 10. *Знати* основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених стандартом та освітньою програмою.

ПРН 11. *Володіти* психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу.

ПРН 13. *Застосовувати* у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.

ПРН 14. *Володіти* навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.

2. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Навчальна (психолого-педагогічна) практична підготовка здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти присвячена вивченню здобувачами освіти особливостей начально-виховного процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти, закладах фахової передвищої освіти.

Зміст практики визначається випусковою кафедрою теорії і практики технологічної та професійної освіти з урахуванням інтересів і можливостей підрозділу, у якому вона проводиться.

Завдання практики:

– ознайомитись зі структурою закладів фахової передвищої та професійної освіти, з адміністрацією, педагогами, майстрами виробничого навчання, керівниками структурних підрозділів;

– сформуванати професійну спрямованість майбутніх педагогів професійного навчання;

– поглибити зв'язок теоретичних знань із психолого-педагогічних дисциплін із реальною педагогічною діяльністю в закладах професійної освіти;

– сформуванати здатності до використання знань для розв'язання конкретних навчальних і виховних завдань;

– сформуванати мотиваційну готовність до роботи в закладах професійно-технічної освіти;

– ознайомитись із сучасними методами і формами професійної педагогічної діяльності новими прогресивними технологіями викладання;

– розвинути аналітичні і рефлексивні уміння під час дослідження реального педагогічного процесу у закладі професійної освіти.

Навчальна (психолого-педагогічна) практика проводиться на базі закладів фахової передвищої освіти та професійної (професійно-технічної освіти), що здійснюють підготовку фахівців з діагностики, технічного обслуговування і ремонту транспорту та суміжних галузей народного господарства, з якими ДВНЗ «ДДПУ» має укладені відповідні угоди. Визначення баз практики здійснюється керівником від закладу вищої освіти, виходячи з їх спроможності забезпечити виконання програми практики.

Здобувачі вищої освіти можуть, за погодженням із завідувачем кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти та методистом зі спеціальності, обирати самостійно базу практики. Якщо підготовка фахівців здійснюється на замовлення фізичних осіб, бази практики забезпечують ці особи (з врахуванням всіх вимог наскрізної програми) або навчальний заклад, що визначається умовами договору (контракту) на підготовку фахівців. У цьому випадку здобувач має написати заяву і надати відношення освітнього закладу, де він буде проходити практику (Додаток 1). Безпосереднє керівництво практикою здійснює керівник від бази практики, якого призначає керівник закладу освіти відповідно до договору про проведення практичного навчання.

У разі здійснення у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» освітнього процесу в дистанційному форматі (через карантинні обмеження та / або під час дії правового режиму воєнного стану в Україні) за відповідними наказами ДДПУ призначаються відповідальні особи (з числа представників груп забезпечення та викладачів кафедр, відповідальних за реалізацію ОП) задля створення належних та безпечних умов проходження здобувачами вищої освіти (відповідних видів) практичної підготовки у дистанційній формі. А саме:

– для проходження *навчальної (психолого-педагогічної) підготовки* відбувається закріплення здобувачів за закладами професійної (професійно-технічної) освіти або закладами фахової передвищої освіти (з якими укладено відповідні угоди), в яких освітній процес відбувається в дистанційному

форматі, призначені за наказом методисти з практичної підготовки забезпечують можливість проходження практики здобувачами у дистанційному форматі.

Загальне керівництво практикою здійснює кафедра теорії і практики технологічної та професійної освіти. В організації та проведенні практики беруть участь методисти: зі спеціальності (НПП кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти); з педагогіки (НПП кафедри педагогіки), з психології (НПП кафедри загальної та диференційної психології).

Згідно з Положенням про практичну підготовку здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів у державному вищому навчальному закладі «Донбаський державний педагогічний університет», затвердженому рішенням вченої ради ДДПУ (протокол № 1 від 28.08.2020р.) та Наказом № 463 від 28.08.2020 р. ректора ДДПУ:

Керівник практичної підготовки має такі обов'язки:

- разом із керівником з практичної підготовки ДДПУ підбирає бази практичної підготовки;
- організовує та проводить установчу та підсумкову конференції на факультеті;
- забезпечує проведення цільового інструктажу про порядок проходження практичної підготовки, з охорони праці та техніки безпеки, з обов'язковою фіксацією в журналах інструктажу;
- видає здобувачам необхідні документи: методичні рекомендації, програми, направлення (завірені печаткою факультету та підписом декана);
- повідомляє здобувачам про строки проходження практичної підготовки, систему звітності, склад методистів від відповідальних кафедр;
- готує проєкт наказу про розподіл здобувачів та подає його керівникові практичної підготовки ДДПУ;
- контролює роботу керівників груп, вибірково відвідує заняття та позакласні заходи у закладах освіти, що проводять здобувачі;

- вживає заходи щодо усунення недоліків в організації практичної підготовки;
- складає звіт за підсумками практичної підготовки та подає його керівникові практичної підготовки ДДПУ;
- перевіряє правильність оформлення відомостей-характеристик здобувачів (наявність необхідних підписів, печатки, заповнення всіх розділів відомості) здає їх керівникові практичної підготовки ДДПУ;
- контролює наявність у відповідальних методистів табелів відвідування здобувачами баз практичної підготовки; своєчасне оформлення ними відомостей успішності.

Методист з педагогіки:

- бере участь в установчій та підсумковій конференціях з практичної підготовки;
- консультує з питань змісту та організації виховної роботи зі здобувачами;
- є присутнім на окремих заняттях та виховних заходах здобувачів, бере участь у колективному обговоренні відвіданих занять та заходів;
- надає методичну допомогу практикантам в організації та проведенні виховних заходів;
- бере участь у роботі комісії під час заліку з практичної підготовки;
- здобувачам, які проходять практичну підготовку за місцем майбутнього працевлаштування, призначає консультаційні дні (для проміжної звітності здобувача). Графік консультацій затверджується завідувачем кафедри та подається керівникові практичної підготовки ДДПУ;
- подає звіт про проведену здобувачами виховну роботу керівникові факультету.

Методист з психології:

- бере участь в установчій та підсумковій конференціях з практичної підготовки;

- проводить колективні та індивідуальні психолого-педагогічні аналізи особистості окремого здобувача, колективу, з питань практичного застосування психологічних знань в освітньому процесі;

- аналізує та оцінює складені здобувачами психолого-педагогічні характеристики особистості здобувача, колективу, матеріали психолого-педагогічного аналізу здобувачами уроків та виховних заходів;

- оцінює діяльність кожного здобувача під час практичної підготовки;

- призначає консультаційні дні, в які здобувач повинен надати проміжну звітність здобувачам, які проходять практичну підготовку за місцем майбутнього працевлаштування (графік консультацій заздалегідь затверджується завідувачем кафедри та подається керівникові практичної підготовки ДДПУ).

Методист зі спеціальності призначається з числа провідних викладачів професорсько-викладацького складу кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти (які є членами групи забезпечення спеціальності 015 Професійна освіта (Транспорт)) за поданням декана факультету та має такі обов'язки:

- бере участь в установчій та підсумковій конференціях з практичної підготовки;

- проводить інструктивно-методичну роботу з викладачами закладів професійної освіти, методистами закладів освіти;

- розподіляє здобувачів за місцями проходження практичної підготовки,

- затверджує індивідуальні плани здобувачів, контролює їх виконання;

- організовує відвідування практикантами уроків та виховних заходів зі спеціальності, позакласних занять з дисципліни у закладах освіти та проводить їх аналіз;

- забезпечує виконання програми практичної підготовки;

- аналізує звітну документацію здобувачів про роботу за час практичної підготовки;

- разом з викладачами, кураторами та методистами оцінює роботу здобувачів;
- бере участь у роботі комісії під час заліку з практичної підготовки;
- виставляє підсумкову оцінку за практичну підготовку у відомість обліку успішності та залікову книжку здобувача;
- здобувачам, які проходять практичну підготовку за місцем майбутнього працевлаштування, призначає консультаційні дні (для проміжної звітності здобувача). Графік консультацій затверджується завідувачем кафедри та подається керівникові практичної підготовки ДДПУ;
- складає звіт за результатами практичної підготовки групи здобувачів та подає його керівникові факультету.

Права здобувача-практиканта

- одержувати від керівників практичної підготовки консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- одержувати від керівників практичної підготовки необхідні навчально-методичні та інші матеріали;
- заявляти перед керівниками практичної підготовки особисті клопотання з приводу індивідуальних питань проходження практики;
- пройти інструктаж за усіма, необхідними для виконання програми практичної підготовки, правилами роботи та етики професійного спілкування;

Обов'язки здобувача-практиканта:

- з'явитися на установчі збори, що проводяться керівниками практичної підготовки;
- ознайомитися з програмою практичної підготовки;
- особисто прибути на місце проходження практичної підготовки;
- пройти відповідні інструктажі та неухильно дотримуватися режиму роботи, техніки безпеки та правил санітарії, що діють на базах практичної підготовки;

- чітко та своєчасно виконувати вказівки керівників практичної підготовки від ДДПУ та закладу освіти або підприємства чи установи;
- виконати у повному обсязі програму практичної підготовки;
- вчасно підготувати усю необхідну звітну документацію практичної підготовки.

3. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Весь період навчальної (психолого-педагогічної) практики поділений на 4 взаємопов'язані етапи:

1. Підготовчий етап (3 дні)

- **Завдання:** організаційне забезпечення практики та входження у професійне середовище закладу освіти.
- **Зміст діяльності:**
  - ознайомлення з метою, змістом та критеріями оцінювання практики;
  - проходження інструктажів з охорони праці, техніки безпеки та безпеки дорожнього руху на базі практики;
  - вивчення структури та матеріально-технічної бази закладу професійної (фахової передвищої) освіти транспортного профілю;
  - оформлення «Паспорта закладу освіти» та «Паспорта спеціалізованого кабінету (лабораторії)».

2. Ознайомчо-діагностичний етап (1-й тиждень)

- **Завдання:** вивчення досвіду педагогів та діагностика академічної групи.
- **Зміст діяльності:**
  - ознайомлення з планом виховної роботи куратора (майстра в/н) та складання індивідуального плану роботи практиканта;
  - спостереження за організацією освітнього процесу, методами навчання та виховання в групах транспортного спрямування;

- вивчення вікових та індивідуально-психологічних особливостей здобувачів освіти;
- відвідування навчальних занять з метою проведення комплексного психолого-педагогічного аналізу за встановленою схемою.

3. Практично-діяльнісний етап (2-й та 3-й тиждень)

- **Завдання:** активна педагогічна взаємодія та проведення виховних заходів.
- **Зміст діяльності:**
  - ведення щоденника психолого-педагогічних спостережень за навчально-виховним процесом;
  - аналіз виховного заходу, проведеного куратором або іншим практикантом;
  - підготовка та розробка методичних матеріалів (презентацій, наочності) для проведення виховної роботи;
  - самостійна підготовка та проведення двох пробних виховних заходів (виховних годин, професійних конкурсів, вікторин з безпеки руху тощо) у закріпленій академічній групі.

4. Аналітико-рефлексивний та підсумковий етап (останні 2 дні)

- **Завдання:** систематизація результатів та захист матеріалів практики.
- **Зміст діяльності:**
  - узагальнення результатів спостережень та психолого-педагогічної діагностики;
  - здійснення самоаналізу проведених заходів;
  - остаточне оформлення звітної документації (звіту, щоденника, конспектів заходів та відео/фотоматеріалів);
  - захист результатів практики на підсумковій конференції.

3.1. Особливості проходження практики в дистанційному режимі

В умовах дії воєнного стану та за безпекових обставин навчальна практика може проводитися в дистанційному форматі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. У такому разі:

1. **Формат взаємодії:** Зв'язок із керівниками практики від університету та бази практики здійснюється через платформи електронного навчання (Moodle, Google Classroom), відеоконференції (Zoom, Google Meet) та месенджери.

2. **Заміна очних відвідувань:** Спостереження за освітнім процесом відбувається шляхом присутності на онлайн-заняттях викладачів закладу освіти або через перегляд і аналіз відеозаписів уроків (лекцій), наданих керівником бази практики.

3. **Виконання практичних завдань:** Вивчення матеріально-технічної бази (автодромів, майстерень) здійснюється через аналіз електронних паспортів кабінетів, перегляд віртуальних екскурсій або фото/відеооглядів обладнання.

4. **Проведення заходів:** Виховні заходи проводяться у форматі конференцій, вебінарів або шляхом розробки цифрових навчальних кейсів професійного спрямування.

5. **Звітність:** Звітна документація формується в електронному вигляді (єдиний файл PDF) та надсилається на перевірку методисту. Допускається використання електронних підписів або підтвердження результатів через офіційну електронну пошту керівника бази практики.

4. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Таблиця 1.

Календарний план проходження навчальної (психолого-педагогічної) практики

№	Складові практики	Термін виконання
ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП (18 год / 3 дні)		

1	Участь в установчій конференції. Інструктаж з техніки безпеки та охорони праці	День 1
2	Ознайомлення з базою практики (ЗФПВО/ЗПО), адміністрацією та куратором групи ⁵	День 2
3	Вивчення нормативно-правового забезпечення та посадових обов'язків педагога	День 3
4	Складання та затвердження індивідуального плану роботи	День 3
II. ОЗНАЙОМЧО-ДІАГНОСТИЧНИЙ ЕТАП (1-й тиждень)		
5	Вивчення матеріально-технічної бази: оформлення "Паспорта закладу" та "Паспорта кабінету/лабораторії"	Дні 4-5
6	Аналіз документів з безпеки дорожнього руху та охорони праці в майстернях транспортного профілю	Дні 4-5
7	Ознайомлення з планом виховної роботи куратора та складання альтернативного плану	День 5
III. ПРАКТИЧНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ ЕТАП (2-й тиждень)		
8.	Відвідування та аналіз 2-х занять з професійної підготовки (дисципліни фахового циклу підготовки) та 2-х занять гуртка	Дні 1-3
9.	Ведення щоденника психолого-педагогічних спостережень за академічною групою	Щоденно
10.	Спостереження та аналіз виховного заходу, проведеного куратором (майстром)	День 3
11.	Розробка технологічної карти до практичного заняття з професійної підготовки	Дні 4-5
12.	Підготовка розробок двох пробних виховних заходів (теми: професійна етика на транспорті, безпека руху)	Дні 4-5
IV. АНАЛІТИКО-РЕФЛЕКСИВНИЙ ТА ПІДСУМКОВИЙ ЕТАП (3-й тиждень)		
13.	Проведення двох пробних виховних заходів з академічною групою (з відео/фотофіксацією)	Дні 1-3
14.	Проведення психолого-педагогічної діагностики (соціометрія, складання характеристики на здобувача)	Дні 2-4
15.	Оформлення звітної документації: звіт, щоденник, додатки (конспекти, самоаналіз)	Дні 4-5
16.	Підсумкова конференція, захист звіту та отримання оцінки за практику	День 5
Разом		135 годин 4,5 кредити ECTS

Таблиця 2.

Зміст і завдання індивідуальної роботи здобувача під час навчальної (психолого-педагогічної) практики

№ п/п	Види роботи та завдання	Кількість балів
	Розділ 1. Робота зі спеціальності	30-50
	Організаційна робота	
1.	Вивчити нормативно-правове забезпечення освітнього процесу у закладах фахової передвищої та професійно-технічної освіти (Закони України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про вищу освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту»), посадові обов'язки педагога закладу фахової передвищої та професійно-технічної освіти	3-4
2.	Скласти індивідуальний план проходження практичної підготовки	1-2
3.	Ознайомитися з санітарно-гігієнічними вимогами до організації робочих місць, правилами безпеки життєдіяльності, техніки безпеки і правилами поведінки учнів на заняттях професійно-технічної підготовки та під час гурткової роботи	2-4
4.	Ознайомитися з матеріально-технічною базою кабінетів професійної підготовки та навчально-виробничих майстерень.	2-4
	Завдання з організації та здійснення навчального процесу	
5.	Відвідати два заняття з професійної підготовки, проведених викладачем, та скласти звіт про діяльність здобувачів	4-6
6.	Відвідати два заняття гуртка, проведених викладачем або майстром виробничого навчання та скласти звіт про діяльність здобувачів	4-6
7.	Розробити технологічну карту до практичної роботи на заняття з професійної підготовки	14-24
	Розділ 2. Робота з педагогіки	15-25
8.	Зафіксувати документацію: «Паспорт закладу освіти» та «Паспорт кабінету», оформити звітну документацію	2-3
9.	Ознайомитися з планом виховної роботи куратора, скласти альтернативний та індивідуальний план роботи	2-4
10.	Ведення щоденника психолого-педагогічних спостережень	5-8
11.	Аналіз виховного заходу, проведеного куратором або	1-2

	іншим практикантом	
12.	Підготовка і проведення двох пробних виховних заходів з групою (за планом куратора)	5-8
	Розділ 3. Робота з психології	15-25
13.	Психолого-педагогічне спостереження за діяльністю викладача на занятті	5-8
14.	Вивчення індивідуально-психологічних особливостей здобувачів освіти	5-9
15.	Аналіз мікроклімату в академічній групі	5-8
Разом:		60-100

Методичні вказівки щодо виконання роботи зі спеціальності

Метою розділу є опанування нормативно-правових та організаційно-технічних засад діяльності педагога в системі П(ПТ)О та ФПО транспортного профілю.

Зміст діяльності здобувача за напрямками:

1. Нормативно-правова та організаційна робота:

Аналіз законодавства. Вивчити ключові положення Законів України «Про освіту» та «Про професійну (професійно-технічну) освіту» в контексті підготовки кваліфікованих робітників. Особливу увагу приділити посадовим обов'язкам викладача спецдисциплін та майстра виробничого навчання.

Планування. На основі графіка практики скласти персональний індивідуальний план, узгодивши його з робочим графіком закріпленої автомайстерні або кабінету будови автомобілів.

2. Вивчення безпеки та умов навчання:

Санітарно-гігієнічний аудит. Ознайомитися з вимогами до освітлення, вентиляції та ергономіки робочих місць у майстернях.

Безпека життєдіяльності та техніка безпеки. Детально вивчити інструкції з техніки безпеки при роботі з підйомним обладнанням, паливно-мастильними матеріалами та електроінструментом. Проаналізувати, як викладач проводить інструктаж перед початком практичних робіт.

3. Робота з матеріально-технічною базою (МТБ). Здійснити інвентаризацію (огляд) наочного приладдя: діючих макетів двигунів, вузлів трансмісії, діагностичних стендів. Оцінити стан навчально-виробничого обладнання та його відповідність сучасним вимогам транспортної галузі.

4. Спостереження за освітнім процесом:

Аналіз професійної підготовки. Відвідати заняття викладача та гурткову роботу (наприклад, гурток «Автоконструктор» чи «Картинг»). У звіті зосередитися не лише на викладачі, а на діяльності здобувачів: як вони сприймають інструкції, як працюють з інструментом, наскільки злагоджено виконують технічні операції.

5. Проектування технологічного процесу навчання (Ключове завдання):

Розробка технологічної карти: обрати конкретну тему практичного заняття (наприклад: *«Регулювання теплових зазорів клапанів ГРМ»* або *«Діагностика гальмівної системи»*). Приклад технологічної карта наведений в Додатку 5.

- Технологічна карта має включати:
  - перелік необхідного обладнання та інструменту;
  - послідовність виконання операцій;
  - норми часу;
  - вимоги до контролю якості та правила безпеки при виконанні кожної операції.

Методичні вказівки щодо виконання завдань з педагогіки

Цей розділ спрямований на занурення здобувача у професійне середовище та оволодіння методикою виховної роботи в закладах П(ПТ)О та ФПО транспортного профілю.

Здобувач під час проходження практики має реалізувати такі завдання:

1. **Вивчення освітнього середовища:** ознайомитися з матеріально-технічною базою (автодроми, спеціалізовані майстерні, лабораторії будови

автомобілів). Проаналізувати відповідність обладнання вимогам охорони праці.

2. **Робота з документацією:** опрацювати Статут закладу, навчальні плани спеціальності, індивідуальні плани роботи кураторів або майстрів виробничого навчання.

3. **Педагогічне спостереження:** відвідати теоретичні та практичні заняття у закріпленій групі. Звернути увагу на методи викладання фахових дисциплін та способи підтримання дисципліни.

4. **Організаційна допомога:** надавати сприяння куратору в оформленні навчальної документації, підготовці наочних посібників (стендів, вузлів автомобілів) та проведенні профорієнтаційних заходів.

5. **Проектування виховного простору:** самостійно розробити та провести два виховних заходи професійного спрямування (наприклад: «Безпека руху - застава життя», «Інноваційні технології в автотранспортній галузі»).

6. **Соціальна взаємодія:** ознайомитися з роботою органів студентського самоврядування та технічних гуртків. За можливості долучитися до консультацій з батьками здобувачів.

Методичні вказівки щодо виконання завдань з психології

Центральним завданням розділу є проведення комплексного психолого-педагогічного аналізу заняття (теоретичного навчання або виробничого навчання).

Ключові аспекти психологічного аналізу заняття:

- **Психологія початку заняття:** Проаналізуйте, як викладач (майстер) налаштовує групу на роботу. Чи використовується професійний контекст (спецодяг, засоби захисту) для створення робочої атмосфери? Як викладач пов'язує тему з майбутньою роботою в галузі транспорту?

- **Врахування вікової психології:** Пам'ятайте, що аудиторія закладів П(ПТ)О – це пізній підлітковий період та юнацтво. Аналізуйте, чи

дотримується викладач партнерського стилю спілкування, чи враховує прагнення здобувачів до професійної самостійності.

- **Управління пізнавальними процесами:**
  - **Увага та сприймання:** Якими прийомами (наочність, проблемні питання, зміна видів діяльності) викладач утримує увагу протягом заняття?
  - **Мислення:** Чи ставить викладач запитання, що вимагають аналізу (наприклад, пошук несправності в технічному вузлі), чи лише перевіряє пам'ять?
  - **Мовлення:** Оцініть чіткість та професійну грамотність мовлення викладача.
- **Емоційний фон та результат:** Чи створено на занятті ситуацію успіху? Чи досягнуто психологічну мету (засвоєння матеріалу через активну діяльність, а не механічне зазубрювання)?

Для систематизації результатів спостережень та якісного оформлення протоколу аналізу, здобувачам рекомендується використовувати детальну план-схему психолого-педагогічного аналізу заняття, що наведена у Додатку 4.

5. ПЕРЕЛІК ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Після завершення практики здобувач подає керівнику практики від кафедри папку (портфоліо) у паперовому або електронному вигляді, що містить:

1. **Основна документація:**
  - Титульний аркуш (оформлений згідно з Додатком 2).
  - Щоденник практики (з відмітками бази практики та підписами).
  - Індивідуальний план роботи (затверджений керівником бази та методистом).
  - Підсумковий звіт (стислий опис виконаної роботи, самоаналіз досягнення мети практики, висновки та пропозиції).

- Відомість-характеристика на здобувача-практиканта (підписана керівником бази практики та завірена печаткою).

2. Матеріали зі спеціальності:

- Аналіз матеріально-технічної бази кабінетів професійної підготовки та навчально-виробничих майстерень;
- Звіт про стан охорони праці та БЖД на базі практики.
- Письмові звіти-нотатки про відвідування фахових занять та гуртків;
- Технологічна карта практичної роботи (Додаток Д);

3. Матеріали з педагогічної та виховної роботи (Додатки):

- Паспорт закладу освіти та Паспорт спеціалізованого кабінету/лабораторії.
  - Альтернативний план виховної роботи на семестр.
  - Два плани-конспекти (сценарії) проведених виховних заходів.
  - Самоаналіз проведених виховних заходів.
  - Дидактичні матеріали, розроблені під час практики (картки, презентації, наочність для дисциплін фахового циклу).

4. Матеріали з психологічної складової:

- Щоденник психолого-педагогічних спостережень за навчально-виховним процесом (з помітками за кожен день).
- Протокол психолого-педагогічного аналізу заняття (теоретичного чи практичного) за встановленою схемою (Додаток 4).
- Результати діагностики мікроклімату групи (соціометрія).

У разі проходження практики в дистанційній формі звіт подається в електронному вигляді згідно з п. 3.1.

Опис змісту кожного документа зі списку звітності з навчальної (психолого-педагогічної) практики:

1. Основна документація

- **Щоденник практики.** Це основний документ обліку. Він має містити календарний графік, записи про щоденну роботу (наприклад: *"Ознайомлення з лабораторією будови автомобілів", "Спостереження за виховною годиною у групі Т-21"*) та відгук і оцінку керівника від бази практики.

- **Індивідуальний план роботи.** Таблиця, де розписані конкретні завдання за етапами (підготовчий, ознайомчий, практичний, підсумковий) з термінами виконання. План має бути підписаний здобувачем та затверджений методистом.

- **Підсумковий звіт про виконання програми практики.** Текстовий документ (2-3 сторінки), де здобувач описує: що було зроблено, які компетентності здобуто, з якими труднощами зіткнувся. Обов'язково має бути висновок про готовність до подальшої педагогічної діяльності.

- **Використані джерела.** Список використаних джерел складається за черговістю посилань у тексті звіту або в алфавітному порядку. Оформлення списку має відповідати вимогам ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Приклади оформлення різних видів джерел наведені у Додатку 6.

2. Матеріали зі спеціальності

- **Аналіз матеріально-технічної бази.** Короткий опис оснащення кабінетів та майстерень: наявність діючих стендів, макетів вузлів автомобіля, інструментарію. Оцінка їх стану та придатності для виконання практичних робіт.

- **Звіт-протокол про стан охорони праці та ТБ.** Здобувач проводить аудит навчального кабінету чи майстерні. Необхідно вказати наявність інструкцій на робочих місцях, засобів пожежогасіння (вогнегасників), аптечки, засобів індивідуального захисту (окуляри, рукавички, спецодяг). Також фіксується проведення викладачем інструктажу перед початком практичного заняття. Зразок чек-листа спостереження за дотриманням вимог БЖД та ТБ наведений в Додатку 8.

- **Письмові звіти-нотатки про відвідування занять.** Стислий виклад ходу занять викладача чи майстра: які методи навчання використовувалися, як організована робота з обладнанням, як здобувачі виконували технічні операції. Приклад оформлення наведений в Додатку 7.

- **Технологічна карта практичної роботи.** Покроковий план виконання конкретної технічної операції (наприклад, заміни мастила чи діагностики датчиків) з вказівкою інструментів, норм часу та вимог до безпеки.

3. Матеріали педагогічної роботи

- **Паспорт закладу освіти та кабінету.** Коротка довідка про базу практики (назва, профіль, кількість груп). Для кабінету – перелік обладнання (наприклад: *двигун ЗМЗ-53 у розрізі, стенд системи запалювання, мультимедійна панель*), аналіз відповідності кабінету вимогам безпеки.

- **Плани-конспекти виховних заходів.** Повна розробка заходу: тема, мета (виховна, розвиваюча), форма проведення (бесіда, вікторина, екскурсія), хід заходу (вступ, основна частина, рефлексія). Тематика має бути професійно спрямованою (наприклад: *"Етика водія в екстремальних ситуаціях"*).

- **Самоаналіз виховного заходу.** Відповіді на питання: чи вдалося досягти мети? Як реагувала група? Що б ви змінили у проведенні наступного разу?

4. Матеріали психологічної складової

- **Щоденник психолого-педагогічних спостережень.** Робочі записи студента, де фіксуються особливості поведінки здобувачів під час занять, їхні реакції на зауваження викладача, рівень дисципліни та зацікавленості темою.

- **Протокол психолого-педагогічного аналізу заняття.** Заповнена схема: аналіз дій викладача та студентів на кожному етапі уроку через призму психології (увага, сприйняття, мислення).

- **Психолого-педагогічна характеристика на здобувача.** Опис одного студента з групи: рівень знань, темперамент, особливості характеру, положення в колективі, рекомендації щодо індивідуального підходу до нього.
- **Результати діагностики мікроклімату (соціометрія).** Соціометрична матриця та соціограма групи. Висновки про те, хто є лідером («зіркою»), а хто - «ізольованим», та як це впливає на навчання в цій групі.

5. Підсумкова відомість-характеристика

- Це офіційний бланк (часто в кінці щоденника), де керівник від закладу освіти описує професійні якості практиканта: дисциплінованість, відповідальність, рівень володіння матеріалом, вміння спілкуватися з аудиторією. **Обов'язкова наявність печатки закладу.**

Оформлення звіту оцінюється за критеріями: дотримання рекомендованої структури документа та його повнота, базування на чинні нормативні та методичні документи в галузі професійної освіти, логічність викладу тексту, конструктивність сформульованих висновків та пропозицій.

Текст документів має відповідати наступним параметрам: кеглем Times New Roman 14, через 1,5 міжрядкові інтервали. Відступи від краю з чотирьох сторін аркуша повинні бути: зліва – 25 мм; справа – 10 мм; зверху та знизу – по 20 мм. Абзацний відступ має бути однаковий упродовж усього тексту й дорівнювати п'яти знакам (1,25 см), текст має бути вирівняний по ширині.

6. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЕТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ

1. **Інструктажі з безпеки:** Перед початком практичної діяльності здобувач освіти зобов'язаний пройти вступний інструктаж в Університеті та первинний інструктаж безпосередньо на базі практики. Факт проведення інструктажів фіксується у відповідних журналах та щоденнику практики.

2. **Дотримання режиму та розпорядку:** Здобувач має суворо дотримуватися правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, графіку навчальних занять та внутрішнього етикету установи.

3. **Безпека в спеціалізованих зонах:** Під час відвідування автомайстерень, лабораторій або автодромів транспортного профілю практикант повинен перебувати лише у зонах, визначених керівником практики (майстром в/н). Забороняється самостійна експлуатація технічних засобів, стендів чи іншого обладнання.

4. **Алгоритм дій під час повітряної тривоги:** У разі отримання сигналу про небезпеку здобувач-практикант зобов'язаний негайно припинити роботу та пройти до найближчого укриття, суворо дотримуючись вказівок адміністрації закладу освіти та відповідальних за евакуацію осіб.

5. **Педагогічна етика та такт:** У взаємодії зі здобувачами освіти, колегами та адміністрацією практикант має дотримуватися норм професійної етики, проявляти толерантність, виваженість та нести відповідальність за культуру спілкування в академічному середовищі.

6. **Цифрова безпека та гігієна:** У разі використання дистанційних технологій під час практики здобувач має дотримуватися правил кібербезпеки та санітарних норм роботи з комп'ютерною технікою.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Після закінчення терміну проходження практики здобувачі ОПП «Професійна освіта (Транспорт)» звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Форма звітності з практики – друкований звіт, зміст якого визначається програмою практики.

Звітність з навчальної (психолого-педагогічної) практики подається на рецензування методисту зі спеціальності кафедри теорії і практики технологічної та професійної освіти упродовж трьох днів після завершення практики. Захист практики відбувається впродовж тижня після завершення проходження практики.

Оцінка за навчальну (психолого-педагогічну) практику виставляється здобувачу вищої освіти у відомість-характеристику (додаток 3) на підсумкових зборах, де презентуються результати проходження навчальної (психолого-педагогічної) практики.

Підсумкова (загальна) оцінка з практичної підготовки є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за завдання зі спеціальності, педагогіки та психології.

Звітна документація з практичної підготовки та відомість-характеристика зберігається на кафедрі, де реалізується освітня програма «Професійна освіта (Транспорт)», до кінця першого (бакалаврського) рівня навчання.

Результати навчання здобувачів вищої освіти з практичної підготовки визначаються у балах, що виставляються згідно з критеріями оцінювання, затвердженими в ДДПУ, а саме за 100-бальною шкалою та національною п'ятибальною шкалою. Форма контролю – залік.

Таблиця 3

Шкала оцінювання результатів навчальної психолого-педагогічної практики здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 – бальною шкалою	За національною шкалою
90 – 100 балів	зараховано
89 – 75 балів	
60 – 74 балів	
26 – 59 балів	не зараховано
0 – 25 балів	

Навчальна (психолого-педагогічна) практика оцінюється за накопичувальною шкалою як сума балів за кожне виконане завдання шляхом складання оцінок від кожного методиста. У разі не отримання або отримання

0 балів хоча б з одної з складових практики сумарна оцінка вважається незаліковою і у відомість виставляється «не зараховано»

Якщо програма практики не виконана здобувачем вищої освіти з поважної причини, то деканат встановлює йому індивідуальний графік її проходження. Здобувачу вищої освіти, який на підсумкових зборах отримав негативну оцінку або не виконав програму практики без поважних причин, надається можливість повторного її проходження у наступному навчальному році із внесенням змін до його індивідуального навчального плану.

Результати кожного виду практичної підготовки здобувачів обговорюються на засіданнях кафедри, вченої ради факультету та науково-методичній раді університету. На засіданні кафедри про результати практичної підготовки здобувачів доповідає груповий керівник (методист зі спеціальності).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

1. Калениченко Р. А. Педагогічна психологія: навч. посіб. / Р. А.Калениченко. Київ : КНУБА, 2023. 196 с.
2. Кривобок А.С. Сучасні технології виховання в ЗПО: електронний навчальний курс. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 43 с.
3. Методика професійної освіти : навч. посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта» галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» / Д. О. Чернишев, К. І. Почка, Г. Л. Корчова, Ю. С. Красильник, М. В. Руденко. Київ : Компринт, 2024. 224 с. URL: <https://repository.knuba.edu.ua/handle/123456789/11996>
4. Основи професійної освіти: методичні вказівки до виконання практичних занять з освітньої компоненти / уклад. Г.Л. Корчова. Київ : КНУБА, 2024. 56 с.
5. Соціометрія як метод дослідження міжособистісних стосунків: Методичні рекомендації для студентів педагогічних вузів / Укладачі: Чудаєва Н.В., Шулдик Г.О.. Умань: ПП Жовтий, 2013. 38 с.

Допоміжна

1. Вдовенко О. І. Теоретичні та методичні основи професійної освіти : навч.-метод. посібн. до практичних та самостійних робіт студентів. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2025. 124 с.
2. Гельжинська Т. Я. Теорія та методика професійного навчання : навчальний посібник. Львів: Видавництво ПП «Новий Світ – 2000», 2024. 220 с.
3. Ковальчук В. Теорія і практика виховання. Методичні рекомендації до семінарських занять /для студентів спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія). Житомир: Вид-во ЖДУ, 2023. 50 с.
4. Лаппо В.В. Теорія і методика виховання: навчальний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2023. 384 с.
5. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практикозорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Концепція розвитку педагогічної освіти [Електронний ресурс] / МОН України // Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти : Наказ

Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitkupedagogichnoyi-osviti>

2. Про освіту : закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

3. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 № 419-р. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%D1%80#Text>

4. Професійний стандарт «Майстер виробничого навчання» : наказ Міністерства економіки України від 17.08.2021 № 430-21. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=b68ab636-2845-41d2-b667-b67a0614b836>

5. Професійний стандарт «Педагог професійного навчання» : наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 20.06.2020 року № 1182. [Електронний ресурс]. URL: <https://msu.edu.ua/profesijni-standarti/>

6. Стандарт вищої освіти України перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 01 – «Освіта / Педагогіка», спеціальність 015 – «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» : наказ Міністерства освіти і науки України від 21.11.2019 р. № 1460. [Електронний ресурс]. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/2019-11-22-015-B.pdf>

ДОДАТКИ**Додаток 1****ЗРАЗОК ВІДНОШЕННЯ З ЗАКЛАДУ ОСВІТИ**

В.О. ректора Донбаського державного
педагогічного університету
проф. Омельченко С.О.

Повідомляємо, що здобувачу ___ курсу спеціальності 015 «Професійна освіта (Транспорт)» Донбаського державного педагогічного університету _____ будуть забезпечені умови

(ПБ здобувача-практиканта)

для проходження програми навчальної (психолого-педагогічної) практики на базі _____

(повна назва організації/установи та її підпорядкування (ЄДРПОУ та ліцензія для приватних закладів освіти))

Керівник закладу _____

МП

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Примітка. Лист погодження оформляється на офіційному бланку установи або на листі з кутовим штампом підприємства.

Додаток 2

Донбаський державний педагогічний університет
 Факультет професійно-педагогічної освіти
 Кафедра теорії і практики технологічної та професійної освіти

ЗВІТ
з навчальної (психолого-педагогічної) практики

Галузь знань: 01 «Освіта/Педагогіка»

Спеціальність: 015 «Професійна освіта» (Транспорт)

Освітня програма: «Професійна освіта (Транспорт)»

Здобувач __ курсу

_____ (ПІБ здобувача-практиканта)

Керівник зі спеціальності

_____ Оцінка

_____ Підпис

_____ Ініціали, прізвище

Керівник з педагогіки

_____ Оцінка

_____ Підпис

_____ Ініціали, прізвище

Керівник з психології

_____ Оцінка

_____ Підпис

_____ Ініціали, прізвище

Додаток 3

**ВІДОМІСТЬ-ХАРАКТЕРИСТИКА
З ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ**

здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
ОПП «Професійна освіта (Транспорт)»
спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
факультету професійно-педагогічної освіти

_____ курс _____

(ПІБ здобувача-практиканта)

проходив (ла) практичну підготовку з _____ по _____ 20____ р.

У _____

(повна назва закладу освіти)

виконував (ла) таку роботу:

Виконання професійних обов'язків на робочих місцях .....

.....

.....

.....

Оцінка за роботу .....

(оцінка прописом у національній шкалі: відмінно, добре, задовільно)

Інша виконана робота .....

.....

Керівник установи _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

М.П.

Оцінка практики керівником з практичної підготовки факультету

Підготовленість здобувача до професійної діяльності:

.....

.....

.....

.....

.....

Підсумкова оцінка за практику _____

(оцінка) (підпис) (прізвище, ініціали)

Керівник практики _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

План-схема

психолого-педагогічного аналізу заняття

Дата _____

Заклад освіти, номер групи _____

Викладач _____

Дисципліна, тема заняття _____

Етапи заняття	Діяльність викладача на кожному етапі заняття. Методи і прийоми, які використовуються.	Діяльність здобувачів на кожному етапі заняття. Характеристика пізнавальної активності здобувачів в результаті використання викладачем відповідних методів.	Психологічна інтерпретація явищ які спостерігаються

Практикант: _____ / _____ /

Зразок технологічної карти практичної роботи

ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА № _____

на виконання практичної роботи з дисципліни: «Будова та експлуатація транспортних засобів» (або інша фахова дисципліна)

Тема заняття:

Мета роботи:

Обладнання, інструменти та матеріали: _____

№ з/п	Послідовність виконання операцій (зміст роботи)	Технічні умови та вимоги (на що звернути увагу)	Інструмент, пристрої	Норма часу (хв)
1	Підготовчий етап: Організація робочого місця, перевірка справності інструменту.	Дотримання правил БЖД, використання спецодягу.	Набір ключів, ганчір'я.	5
2	Основний етап: (Наприклад: Демонтаж вузла, дефектовка, очищення).	Чітке дотримання послідовності за мануалом виробника	Спеціалізований знімач, верстат	15
3	Контрольно-вимірювальний етап: Перевірка параметрів, зазори, моменти затяжки.	Використання динамометричного ключа, порівняння з еталоном.	Щупи, мікрометр, ключ.	10
4	Заключний етап: Складання вузла, перевірка працездатності, прибирання робочого місця.	Відсутність «зайвих» деталей, чистота робочої зони	Набір інструментів	10

Критерії оцінювання якості виконання:

1. Дотримання технологічної послідовності.
2. Точність вимірювань та налаштувань.
3. Дотримання норм часу та правил безпеки.

Практикант: _____ / _____ /

Додаток 6

**Приклади оформлення списку використаних джерел, відповідно до
ДСТУ 8302:2015**

Приклади оформлення списку використаних джерел, відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання»	
Характеристика джерела	Приклади оформлення
Книги: Один автор	<p>1. Кабачинський М. І. Історія кордонів та прикордонних військ України: монографія. Хмельницький, 2000. 216 с.</p> <p>2. Бочков В. А. Кордони України: історична ретроспектива та сучасний стан / за ред. М. П. Попова. Київ: Основи, 1994. 168 с.</p>
Два автори і більше	<p>1. Тимченко С. М., Бостан С. К. Актуальні проблеми теорії держави та права. Ч. 1. Актуальні проблеми теорії держави: навч. посіб. Київ, 2008. 288 с.</p> <p>2. Теоретичні основи інформаційно-аналітичного забезпечення процесів охорони державного кордону (у контексті завдань національної безпеки України у прикордонній сфері): монографія / В. А. Кириленко, В. П. Городнов, М. М. Литвин, Д. В. Іщенко. Хмельницький: НАДПСУ, 2009. 472 с.</p> <p>3. Країнознавство: підручник / В. П. Крижанівський та ін. / за ред. М. С. Дорошка. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Знання, 2012. 439 с. 16 с.</p>
Словники	<p>1. Криворучко О. Ю. Сучасна архітектура: термінол. слов. / Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів, 2008. 87 с.</p>
Статті	<p>1. Березенко В. В. Законодавче регулювання захисту та охорони державного кордону України: універсалізація норм міжнародного і національного права. <i>Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України</i>. 2016. № 7. С. 86–92.</p> <p>2. Березенко В. В. Проблеми концептуального визначення кордону та інших суміжних понять у науці конституційного права. <i>Юридична Україна</i>. 2016. № 3–4. С. 39–44.</p>

Зразок звіту-нотатки про відвідування заняття

ЗВІТ-НОТАТКА № _____

про відвідування заняття з професійної підготовки

Дата: « ____ » _____ 2025 р. Група: _____

Дисципліна:

_____

Тема заняття:

_____

Тип заняття: (лекція / семінар / урок виробничого навчання)

Етап спостереження	Опис діяльності та зауваження практиканта
Організація та мотивація	Як викладач розпочав заняття? Чи було актуалізовано професійний інтерес (наприклад, через реальну несправність автомобіля)?
Методи навчання	Які методи використано: словесні (пояснення), наочні (демонстрація макетів/стендів), практичні (робота з інструментом)?
Робота з обладнанням	Яке обладнання використовувалося (підйомники, сканери, розрізи вузлів)? Як викладач демонстрував техніку безпеки?
Діяльність здобувачів	Наскільки активно студенти виконували технічні операції? Чи виникали труднощі при роботі з інструментом?
Зворотний зв'язок	Як проводився контроль знань (тестування, опитування, перевірка якості збірки вузла)?

Висновки та корисний досвід: *(Що ви візьмете для своєї майбутньої практики? Наприклад: «Цікавий прийом використання відеоендоскопа для демонстрації стану циліндрів на екрані»).*

Практикант: _____ / _____ /

Додаток 8

Звіт-протокол спостереження за дотриманням вимог БЖД та ТБ

База практики:

_____

Навчальний об'єкт: (майстерня / лабораторія) _____

Об'єкт спостереження	Наявність / Оцінка (Так/Ні)	Зауваження
Нормативна база: Наявність інструкцій з ТБ на кожному робочому місці (біля верстатів, стендів).		
Засоби захисту: Наявність та використання студентами спецодягу, захисних окулярів, рукавичок.		
Протипожежна безпека: Наявність вогнегасників, плану евакуації, ящика з піском.		
Гігієна праці: Освітленість робочих зон, робота вентиляції (особливо в зоні роботи двигунів).		
Інструктаж: Проведення викладачем запису в журналі інструктажів перед початком робіт.		

Висновки щодо безпеки освітнього середовища:

_____

Практикант: _____ (Підпис)